

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР НЕЗАВИСИМОЙ ЭКЗАМЕНАЦИИ

«Дәрілік заттарды қабылдауды, есепке алуды, сақтауды және өткізуді ұйымдастыру»

Іс-әрекет алгоритмі

№	Қадамдар	Іс-әрекет алгоритмі
1	Дәрілік заттар мен медициналық бұйымдарды сақтау және тасымалдау қағидаларын бекітетін ҚР ДСМ бұйрығын атаңыз.	Дәрілік заттар мен медициналық бұйымдарды сақтау және тасымалдау қағидаларын бекітетін ҚР ДСМ бұйрығын атады.
2	Дәріханаға түскен тауарларды қабылдау қандай негізгі көрсеткіштер бойынша бағаланатынын атап шығыңыз	Дәріханаға түскен тауарларды қабылдаудың негізгі көрсеткіштерін атап шығыңыз
3	Тауарды қабылдап алу кезінде қандай да бір сәйкессіздік анықталған кезде сіздің әрекеттеріңіз?	Тауарды қабылдап алу кезінде қандай да бір сәйкессіздік анықталған жағдайдағы іс-әрекеттерін атады
4	Көрсетілген дәрілік заттың сақтау температурасын анықтаңыз	Көрсетілген дәрілік заттың сақтау температурасын анықтаңыз
5	Сақтау режиміне қойылатын Климаттық талаптарға сай сақтау режимін анықтаңыз: - температура, - ауаның салыстырмалы ылғалдылығы, - ауа алмасуы, - ауаның газ құрамы, - жарықтандыру	Климаттық талаптарға сай сақтау режимін анықтаңыз: - температура, - ауаның салыстырмалы ылғалдылығы, - ауа алмасуы, - ауаның газ құрамы, - жарықтандыру
6	Сақтау жайларында тауарларды орналастыруды ұйымдастыру. Сақтаудың негізгі ережелерін атап көрсетіңіз	Сақтаудың негізгі ережелерін атап көрсетіңіз.
7	Көрсетілген дәрілік заттың заттық-сандық есепке алыну тәртібі	Көрсетілген дәрілік заттың заттық-сандық есепке алыну тәртібі

Орындау уақыты -10 минут

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР НЕЗАВИСИМОЙ ЭКЗАМЕНАЦИИ

Дәрілік өсімдік шикізатына фармакогностикалық талдау жүргізу

Іс-әрекет алгоритмі

№	Қадамдар	Іс-әрекет алгоритмі
1	Тауарлық талдау жүргізу	Дәрілік өсімдік шикізатын талдау үш негізгі кезеңді қамтиды: 1. Дәрілік өсімдік шикізатының партиясын қабылдау 2. Талдау үшін сынамалар алу 3. Алынған сынамаларға зерттеу жүргізу (емтихан қабылдаушының таңдауына қарай): - ұсақталу дәрежесін анықтау - қоспалардың құрамын анықтау - қамба зиянкестерімен зақымдануын анықтау - ылғалдылықты анықтау әдісі - жалпы күлді анықтау әдісі - экстрактивті заттарды анықтау әдісі
2	ДӨШ (дәрілік өсімдік шикізаты) макроскопиялық талдау жүргізу	Дәрілік өсімдіктің, дәрілік өсімдік шикізатының, тұқымдастың қазақша, орысша, латынша атауы. 1) сыртқы белгілері; 2) түсі (күндізгі жарықта - бетінен және кесіндісінен); 3) иісі (ДӨШ саусақтардың арасына ысқылағанда, қырғанда, ысқылағанда) 4) дәмі (улы емес ДӨШ); 5) ДӨШ өлшемдері (ұзындығы, ені, диаметрі: ДӨШ > 3 см үшін 10-15 өлшем жүргізіледі; ДӨШ <3 см үшін 20-30 өлшем).
3	ДӨШ микроскопиялық талдау	Түрлі мүшелер мен ұлпалардың анатомиялық құрылысына тән диагностикалық белгілерді табу, оның көмегімен зерттелетін объектіні басқа өсімдіктің анатомиялық бөліктерінен ажырату.
4	ДӨШ фитохимиялық талдау	ДӨШ химиялық құрамы. Химиялық, физика-химиялық және басқа әдістерді қолдана отырып, әсер етуші заттарды сапалық және сандық анықтау үшін қолданылады.
5	Қорытынды: ҚР МФ талаптарына сәйкестігі	Медицинада қолданылуы. Дәрілік өсімдік шикізатын фармакогностикалық талдау нәтижелері бойынша қорытынды.

Орындау уақыты -25 минут

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР НЕЗАВИСИМОЙ ЭКЗАМЕНАЦИИ

Дәрілік құралдардың фармацевтикалық технологиясы

Іс-әрекет алгоритмі

№	Қадамдар	Іс-әрекет алгоритмі
1	Жұмыс орнында санитарлық режимнің сақталуын қамтамасыз ету	косметика мен зергерлік бұйымдардың жоқтығын тексеру, санитарлық киімнің (қалпақ, халат, аяқ киім) тазалығын тексеру, өндіріс алдында қолды жуу, жұмыс орны мен құрылғыларды өңдеу
2	Рецепт жазбасына сараптама жүргізу	Бұл рецепт құрамы стандартты емес (официналды емес) екенін анықтаңыз; ингредиенттер үйлесімді.
3	Жұмыс үстелін дайындау	Жұмыс орнының аумағын ұтымды пайдалануды қамтамасыз ету (сол жағына орналастырыңыз (3% сутегі асқын тотығы ерітіндісі, келі және келісап, капсулаторка, балауыз қағаз капсуласы, қағаз пакет, электронды таразы, мақта тампоны пинцет; оң жақта -жазу құралдары).
4	Жазбаша бақылау паспортын рәсімдеу	Жазбаша бақылау паспортының алдыңғы жағында Күнді жазу, №1 рецептке ЖБП жазыңыз, технологиялық процеске сәйкес дайындау реттілігін көрсетіңіз Сырт (оборотной стороне) жағында дәрілік түрдің дайындалуына байланысты барлық есептеулер жасалады:
5	Дәрілік форманы дайындау	Дәрілік форманы дайындау
6	Сапаны бақылау	1. Органолептикалық бақылау жүргізіледі 2. Дәрілік заттардың тағайындалған дозаларының массасында рұқсат етілген ауытқуларды анықтайды
7	Орау және босатуға безендіру	Орау және босатуға безендіру

Уақыты: 25 минут

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР НЕЗАВИСИМОЙ ЭКЗАМЕНАЦИИ

Түлектерге арналған станция "Фармацевттің коммуникативтік дағдылары"

Іс-әрекет алгоритмі

№	Қадамдар	Іс-әрекет алгоритмі
1	Дәріхана сатып алушысымен байланыс орнатыңыз.	Байланыс орнату, сенім атмосферасы, ашықтық, қарым-қатынас арқылы өзара сыйластық орнату
2	Мұндай жағдайда фармацевт не істеуі керек?	Науқасты мазалаған дәрілік терапия мәселесін талқылау
3	Науқасқа қажетті препарат туралы сенімді ақпарат беріңіз	Науқасқа дәрілік препараттың құрамы, фармакологиялық әсері, жанама әсерлері, қарсы көрсетілімдері туралы жеткізу ақпаратын беру.
4	Жағдайды эмоционалды түрде теңестіру үшін әрекеттеріңізді сипаттаңыз	Балама дәрі-дәрмекті ұсыну, дәрі-дәрмекті қолдану әдістері және оны үйде сақтау ережелері туралы науқасқа түсіндіру, науқасты дәрілік препараттың тиімділігіне, күтілетін нәтиженің сипаттамасына бағыттау.
5	Пікірлер мен ұсыныстар кітабы клиентке қашан берілуі керек?	Ұйымның сатып алушысына пікірлер мен ұсыныстар кітабы бірінші талап бойынша берілуі керек.
6	Әңгімені қорытындылаңыз	Ол үшін "кері байланыс арқылы" бақылауды қолдану керек: Науқастан сұраңыз және ол қабылдаған ақпаратты нақтылаңыз.

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР НЕЗАВИСИМОЙ ЭКЗАМЕНАЦИИ

«Дәрілік заттардың сапасын бақылау»

Дәрілік субстанцияны талдау бойынша іс-әрекет алгоритмі

қадам №	Қадамның сипаттамасы	Әрекет алгоритмі
1	Дәрілік субстанцияны химиялық әдістермен идентификациялауды жүргізу	<ol style="list-style-type: none"> 1. Химиялық реакциялар бойынша «Идентификация» сапа көрсеткіші жөніндегі нормативтік құжаттың әдістемесін зерделейді 2. Реактивтерді / еріткіштерді, қажетті химиялық ыдыстарды ЖФБ және жеке бапқа сәйкес таңдайды 3. Әдістемеді көрсетілген дәл өлшемді алады, сыналатын ерітіндіні дайындайды 4. Процеске түсініктеме беру арқылы әдістемені орындайды 5. Қорытынды береді
2	Дәрілік субстанциялардың «сұйықтықтардың мөлдірлігі немесе опалесценция дәрежесіне» сынаулар жүргізу	<ol style="list-style-type: none"> 1. «Сұйықтықтардың мөлдірлігі немесе опалесценция дәрежесі» сапа көрсеткіші бойынша нормативтік құжаттың әдістемесін зерделейді 2. «Сұйықтықтардың мөлдірлігі немесе опалесценция дәрежесін анықтау» ЖФБ және жеке бапқа сәйкес стандартты ерітінділерді/еріткіштерді, қажетті сынауықтарды таңдайды 3. Әдістемеді көрсетілген өлшемді алады, сыналатын ерітіндіні дайындайды 4. Процеске түсініктеме беру арқылы әдістемені орындайды 5. Қорытынды береді
3	Жалпы технологиялық қоспалардың шекті құрамына дәрілік субстанцияға сынаулар жүргізу	<ol style="list-style-type: none"> 1. «Қоспа иондары» сапа көрсеткіші бойынша нормативтік құжаттың әдістемесін зерделейді 2. «Қоспалардың шекті мөлшеріне сынама жүргізу» ОФБ және жеке бапқа сәйкес стандартты ерітінділерді/еріткіштерді, қажетті сынауықтарды таңдайды 3. Әдістемеді көрсетілген өлшемді алады, сыналатын ерітіндіні дайындайды 4. Процеске түсініктеме беру арқылы әдістемені орындайды 5. Қорытынды береді
4	Тектес қоспалардың мөлшеріне дәрілік субстанцияға сынаулар жүргізу Дағдыларды көрсете отырып ауызша айтады	<ol style="list-style-type: none"> 1. ЖҚХ әдісімен «Тектес қоспалар» сапа көрсеткіші бойынша нормативтік құжаттың әдістемесін зерделейді 2. Еріткіштер жүйесін дайындайды, хроматографиялық камераға құйып, қанықтыру үшін қалдырады 3. Әдістемеді көрсетілген өлшемді алады, сыналатын және басқа да ерітінділерді әдістемеге сәйкес дайындайды 4. Хроматографиялық пластинаны алады, капиллярмен сынаманы енгізеді, кептіреді 5. Камераға хроматография үшін пластинканы қояды 6. Адсорбция аймақтарын анықтауды жүргізеді 7. Rf және/немесе Rs есептейді 8. Қорытынды береді
5	Дәрілік субстанцияны сандық анықтауды жүргізу	<ol style="list-style-type: none"> 1. Титриметриялық әдіспен «Сандық анықтау» сапа көрсеткіші бойынша нормативтік құжаттың әдістемесін зерделейді 2. Әдістемеге сәйкес еріткіштерді, титрантты, индикаторды және басқа реактивтерді таңдайды 3. Дәл өлшемді алады, сыналатын ерітіндіні дайындайды және титрлейді 4. Сандық мөлшеріне есеп жүргізеді 5. Қорытынды береді
6	Қорытынды	Дәрілік препараттың жүргізілген сапа көрсеткіштері бойынша нормативтік құжат талаптарына сәйкестігі туралы қорытынды береді

Ескертпе: әр қадамнан өткеніне емтихан алушы түсініктеме береді

Орындалу уақыты - 25 мину

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР НЕЗАВИСИМОЙ ЭКЗАМЕНАЦИИ

Дәрілік препаратты талдау жөніндегі іс-қимыл алгоритмі

қадам №	Қадамның сипаттамасы	Әрекет алгоритмі
1	Дәрілік субстанцияны спектрофотометриялық әдіспен идентификациялауды жүргізу	<ol style="list-style-type: none"> 1. УК – аймағындағы спектрлік сипаттамалары бойынша «Идентификация» сапа көрсеткіші бойынша нормативтік құжаттың әдістемесін зерделейді 2. Реактивтерді / еріткіштерді, қажетті химиялық ыдыстарды жеке бапқа сәйкес таңдайды 3. Әдістемеді көрсетілген өлшемді алады, сыналатын ерітіндіні дайындайды 4. УК- спектрофотометрдің жұмысқа дайындығын тексереді 5. Ерітінділердің оптикалық тығыздығын өлшейді 6. Алынған спектрлік сипаттамаларды түсіндіреді 7. Қорытынды береді
2	Дәрілік субстанциялардың «сұйықтықтардың боялу дәрежесіне» сынаулар жүргізу	<ol style="list-style-type: none"> 1. «Ерітіндінің түстілігі» сапа көрсеткіші бойынша нормативтік құжаттың әдістемесін зерделейді 2. «Сұйықтықтардың боялу дәрежесін анықтау» ЖФБ және жеке бапқа сәйкес стандартты ерітінділерді/еріткіштерді, қажетті сынауықтарды таңдайды 3. Әдістемеді көрсетілген өлшемді алады, сыналатын ерітіндіні дайындайды 4. Процеске түсініктеме беру арқылы әдістемені орындайды 5. Қорытынды береді
3	Жалпы технологиялық қоспалардың шекті құрамына дәрілік субстанцияға сынаулар жүргізу	<ol style="list-style-type: none"> 1. «Қоспа иондары» сапа көрсеткіші бойынша нормативтік құжаттың әдістемесін зерделейді 2. «Қоспалардың шекті мөлшеріне сынаулар жүргізу» ЖФБ және жеке бапқа сәйкес стандартты ерітінділерді/еріткіштерді, қажетті сынауықтарды таңдайды 3. Әдістемеді көрсетілген өлшемді алады, сыналатын ерітіндіні дайындайды 4. Процеске түсініктеме беру арқылы әдістемені орындайды 5. Қорытынды береді
4	Тектес қоспалардың мөлшеріне дәрілік субстанцияға сынаулар жүргізу	<ol style="list-style-type: none"> 1. ЖҚХ әдісімен «Тектес қоспалар» сапа көрсеткіші бойынша нормативтік құжаттың әдістемесін зерделейді 2. Еріткіштер жүйесін дайындайды, хроматографиялық камераға құйып, қанықтыру үшін қалдырады 3. Әдістемеді көрсетілген өлшемді алады, сыналатын және басқа да ерітінділерді әдістемеге сәйкес дайындайды 4. Хроматографиялық пластинаны алады, капиллярмен сынама енгізеді, кептіреді 5. Камераға хроматография үшін пластинканы қояды 6. Адсорбция аймақтарын анықтауды жүргізеді 7. Rf және/немесе Rs есептейді 8. Қорытынды береді
5	Таблетка немесе капсула түріндегі дәрілік препаратқа сандық анықтауды жүргізу	<ol style="list-style-type: none"> 1. УК-спектрофотометриялық әдіспен «Сандық анықтау» сапа көрсеткіші бойынша нормативтік құжаттың әдістемесін зерделейді 2. Реактивтерді / еріткіштерді, қажетті химиялық ыдыстарды жеке бапқа сәйкес таңдайды 3. Есептеу жүргізеді және дәл өлшемді алады, сыналушы және басқа да ерітінділерді әдістемеге сәйкес дайындайды 4. Ерітінділердің оптикалық тығыздығын өлшейді және препараттағы белсенді ингредиенттің сандық құрамын есептейді 5. Қорытынды береді
6	Қорытынды	Дәрілік препараттың жүргізілген сапа көрсеткіштері бойынша нормативтік құжат талаптарына сәйкестігі туралы қорытынды береді

Ескертпе: әр қадамнан өткеніне емтихан алушы түсініктеме береді

Орындалу уақыты - 25 минут

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР НЕЗАВИСИМОЙ ЭКЗАМЕНАЦИИ

Инъекцияға арналған ерітіндідегі дәрілік препаратты талдау бойынша іс-әрекет алгоритмі

қадам №	Қадамның сипаттамасы	Әрекет алгоритмі
1	Дәрілік субстанцияны хроматографиялық әдіспен идентификациялауды жүргізу	<ol style="list-style-type: none"> 1. ЖҚХ әдісімен «Идентификация» сапа көрсеткіші бойынша нормативтік құжаттың әдістемесін зерделейді 2. Еріткіштер жүйесін дайындайды, хроматографиялық камераға құйып, қанықтыру үшін қалдырады 3. Әдістемеде көрсетілген өлшемді алады, сыналатын және басқа да ерітінділерді әдістемеге сәйкес дайындайды 4. Хроматографиялық пластинаны алады, капиллярмен сынаманы енгізеді, кептіреді 5. Камераға хроматография үшін пластинканы қояды 6. Адсорбция аймақтарын анықтауды жүргізеді 7. Rf есептейді 8. Қорытынды береді
2	Дәрілік субстанцияның ерігіштігін анықтау	<ol style="list-style-type: none"> 1. «Ерігіштік» сапа көрсеткіші бойынша нормативтік құжаттың әдістемесін зерделейді 2. Еріткіштерді, химиялық ыдысты «Ерігіштік» ЖФБ және жеке бапқа сәйкес таңдайды 3. Өлшемдерді алады 4. Әдістемені орындайды 5. Қорытынды береді
3	Жалпы технологиялық қоспалардың шекті құрамына дәрілік субстанцияға сынаулар жүргізу	<ol style="list-style-type: none"> 1. «Қоспа иондары» сапа көрсеткіші бойынша нормативтік құжаттың әдістемесін зерделейді 2. «Қоспалардың шекті мөлшеріне сынаулар жүргізу» ЖФБ және жеке бапқа сәйкес стандартты ерітінділерді/еріткіштерді, қажетті сынауықтарды таңдайды 3. Әдістемеде көрсетілген өлшемді алады, сыналатын ерітіндіні дайындайды 4. Процеске түсініктеме беру арқылы әдістемені орындайды 5. Қорытынды береді
4	Тектес қоспалардың мөлшеріне дәрілік субстанцияға сынаулар жүргізу	<ol style="list-style-type: none"> 1. ЖҚХ әдісімен «Тектес қоспалар» сапа көрсеткіші бойынша нормативтік құжаттың әдістемесін зерделейді 2. Осы сынауды орындау кезеңдері ЖҚХ әдістемесі бойынша «Идентификация» көрсеткішін анықтауға ұқсас жүргізіледі 3. «Идентификация» және «Тектес қоспалар» көрсеткіштерін орындау әдістемелерінің айырмашылығына түсініктеме береді 4. Rf және/немесе Rs есептейді 5. Қорытынды береді
5	Инъекцияға арналған ерітіндідегі дәрілік препаратты сандық анықтауды жүргізу	<ol style="list-style-type: none"> 1. УК-спектрофотометриялық әдіспен «Сандық анықтау» сапа көрсеткіші бойынша нормативтік құжаттың әдістемесін зерделейді 2. Реактивтерді / еріткіштерді, қажетті химиялық ыдыстарды жеке бапқа сәйкес таңдайды 3. Есептеу жүргізеді және дәл өлшемді алады, сыналушы және басқа да ерітінділерді әдістемеге сәйкес дайындайды 4. Ерітінділердің оптикалық тығыздығын өлшейді және препараттағы белсенді ингредиенттің сандық құрамын есептейді 5. Қорытынды береді
6	Қорытынды	Дәрілік препараттың жүргізілген сапа көрсеткіштері бойынша нормативтік құжат талаптарына сәйкестігі туралы қорытынды береді

Ескертпе: әр қадамнан өткеніне емтихан алушы түсініктеме береді

Орындалу уақыты - 25 минут